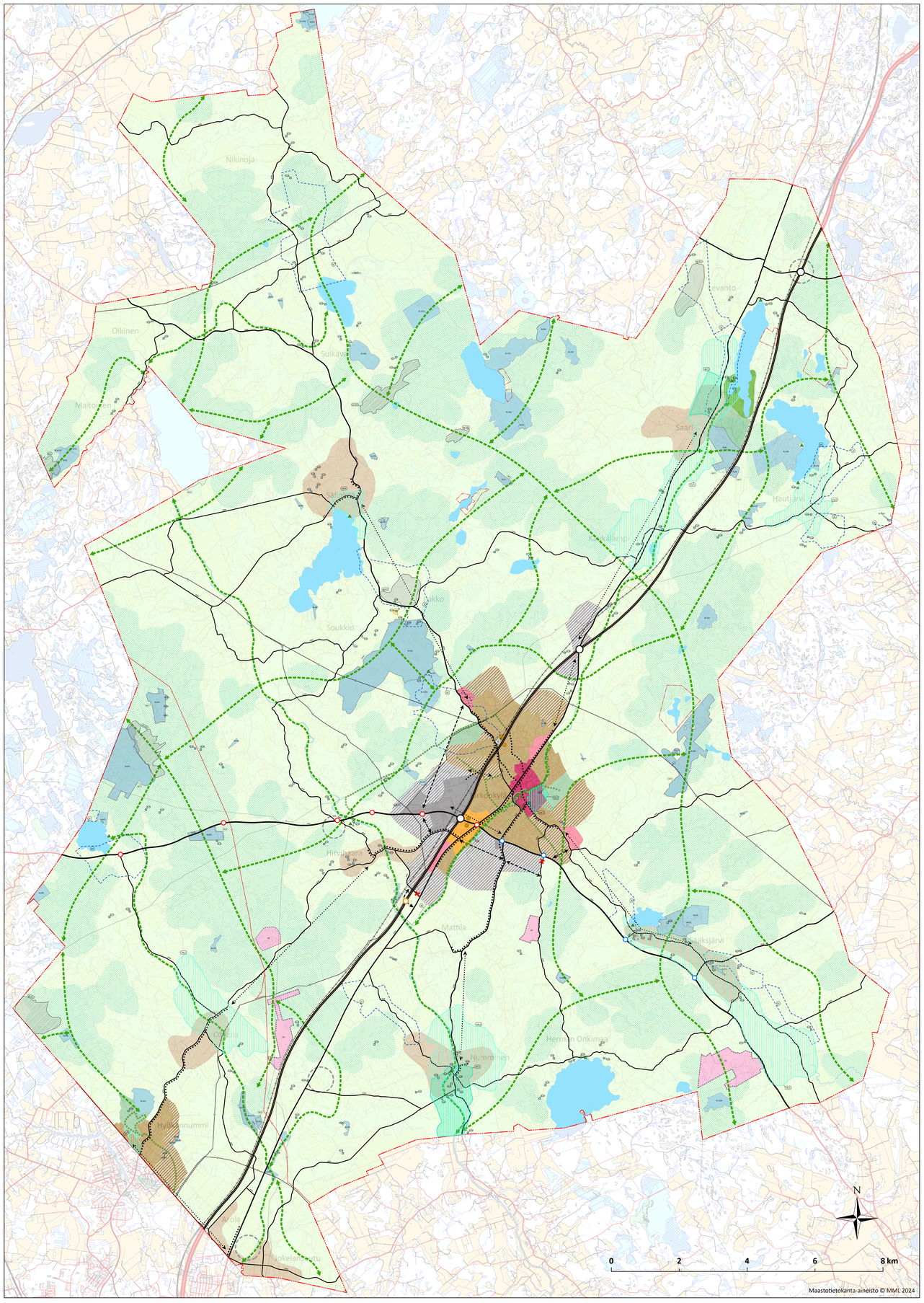

Maastotietokanta-aineisto © MML 2024

MÄNTSÄLÄN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2050

Pääkaavakartta

Yleiskaavamerkinnät ja -määräykset

Asuinalue
Nykyiset asuinalueet (asemakaavoitettu).
Alue varataan ensisijaisesti monipuolisille asumiselle, sitä palveleville lähipalveluille sekä alueen luonteeseen soveltuvalle elinkeinotoiminnalle. Suunnittelussa tulee edistää viihtyisiä, turvallisia ja kestävä elinympäristöjä ja kulkutapoja (kävely-, pyöräily ja joukkoliikenne), varmistaa hyvä saavutettavuus palveluihin sekä huomioitava ympäristövaikutukset sopeutuminen. Alueen kehittämisessä painotetaan täydennysrakentamista ja yhdyskuntarakenteen tiivistämistä, joissa olemassa oleva infrastruktuuri ja palvelut tukevat kestävää kasvua. Rakentamisen tulee olla laadukasta ja ilmeeltään ympäristöönsä soveltuvaa, ja sen suunnittelussa on huomioitava alueen kulttuuri- ja luontoarvot sekä lähiviikrystyksen tarpeet. Paikallisen tilaa vaativan ja keskustahakuisen vähittäiskaupan enimmäiskoko on 4 000 k-m².
Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavamuutoksiin, jotka tukevat alueen tiivistämistavoitteita.

Uusi asuinalue
Uusi asuinalue, joka tullaan asemakaavoittamaan.
Alue varataan ensisijaisesti monipuolisille asumiselle, sitä palveleville lähipalveluille sekä alueen luonteeseen soveltuvalle elinkeinotoiminnalle. Suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä ja eheyttämistä hyödyntäen olemassa oleva infrastruktuuria ja palveluverkosta. Suunnittelun lähtökohtana tulee olla kestävä ja resurssiviisas maankäyttö, jossa yhdyskuntarakenne tukee kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käyttöä. Suunnittelussa tulee varmistaa riittävät lähiviikrystyksaluet, viheryhteyksien jatkuvuus sekä hyvä saavutettavuus palveluihin myös kävellen ja pyöräilli. Elinympäristön viihtyisyys ja turvallisuus, ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön arvot tulee huomioida kokonaisvaltaisesti. Paikallisen tilaa vaativan ja keskustahakuisen vähittäiskaupan enimmäiskoko on 4 000 k-m². Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin ja asemakaavamuutoksiin, jotka tukevat alueen tiivistämistavoitteita.

Kylälaue
Kylämäisenä alueena kehitettävä alue, jolla rakentaminen voi olla ympärivivä maaseutua tiivimpää. Alueella voi sijaita kyläsustusta ja siihen liittyvä asunsta lähiympäristöä ympäröimä yritys-, palvelu- ja työtilioja. Alueella tulee huomioida olemassa olevien maatilojen toiminta. Uudisrakentaminen kylälaueella edellyttää rakentamisluupa ja siihen sisältyvien sijottimisen edellytysten tarkasteluja. Uudisrakennus tulee liittää keskitettyyn vesihuolto- ja viemäriverkostoon, jos kiinteistö sijaitsee vesihuolto- ja viemäriverkoston toiminta-alueella. Uudisrakennuksen rakennuspaikan on oltava pinta-alataan vähintään 2 000 m², jos rakennus voidaan liittää keskitettyyn vesihuolto- ja viemäriverkostoon. Muualla kylälaueella rakennuspaikan vähimmäispinta-ala on 4 000 m².

Keskustatoimintojen korttelialue
Monitoiminnallinen tiivistyvä keskusta-alue, jolla sekoittuvat asuminen, kaupp-, palvelu- ja hallintorakentaminen sekä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomat työpaikkatoiminnot. Alueen suunnittelussa edistetään toimintojen sekoittuneisuutta. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon olemassa oleva kulttuuriympäristö ja miljöö. Suunnittelussa tulee edistää viihtyisiä, kestävä ja turvallisia oleskelu-, kävely-, pyöräily- ja joukkoliikennemyönteisyyttä sekä korkealaatuista taajamakuvaa. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon lähiviikrystyksen tarpeet, viheryhteyksien jatkuminen sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Vähittäiskaupan suuryksikköiden kerrosalaa ei ole enimmäismitoitettu, mutta niiden tulee kokonsa puolesta soveltua ympäristöönsä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavamuutoksiin.

Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön
Alueella rehtitään tilaa vaativan kaupan ja monipuolisten elinkeinotoimintojen alueena. Alueelle voidaan sijoittaa merkityksellään seudullisia tilaa vaativan erikoistavarakaupan suuryksiköitä, jotka kaupan laatu huomioon ottaen voivat sijoittua keskusta-alueen ulkopuolelle. Tilaa vaativalla erikoistavaran kaupalla tarkoitetaan kauppaa, joissa myytävien tuoteryhmien tarvitsemat tilantarpeet ovat suuria, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maa-talouskauppa. Alueen kaupalliset palvelut eivät saa heikentää keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytyksiä. Alueelle voidaan sijoittaa myös ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia liike-, toimisto- ja tuotantotiloja. Mäntsälänportin alueen vähittäiskaupan enimmäismitoitus on yhteensä 75 000 k-m², josta keskustahakuista voi olla 4000 k-m². Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavamuutoksiin.

Työpaikkatoimintojen alue
Alue varataan monipuolisille elinkeino- ja työpaikkatoiminnoille. Alueelle voi sijoittua toimisto-, palvelu-, tuotanto-, liike- ja varastotiloja. Kruunun ja Linnalan alueella sijaitsevalle työpaikkatoimintojen alueelle saa sijoittaa pääkäyttötarkoituksen liittyvää myymälätilaa. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai siihen verrattavissa olevaa myymälärakenttymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Alueen toiminta ei saa aiheuttaa kohtuutonta ympäristöhäiriötä. Alueelta tulee varmistaa sujuvat yhteydet seudullisille ja valtakunnallisille pääväyliille. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu.

Työpaikkatoimintojen alue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia
Alue sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella. Alue varataan monipuolisille elinkeino- ja työpaikkatoiminnoille. Alueelle voi sijoittua toimisto-, palvelu-, liike- ja varastotiloja. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai siihen verrattavissa olevaa myymälärakenttymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Alueelle ei saa sijoittaa ympäristöluparavelvollisia laitoksia tai toimintoja eikä muitakaan toimintoja, joissa käsitellään tai varastoidaan pohjavedelle vaarallisia aineita, tai jotka voivat vaarantaa pohjaveden määrän tai laadun. Suunnittelussa ja toteutuksessa tulee noudattaa pohjavesialuetta koskevaa määräystä ja toimintojen tulee liittyä kunnalliseen jätevesiviemäröintiin. Alueella tulee varmistaa sujuvat yhteydet seudullisille ja valtakunnallisille pääväyliille. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu.
Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavamuutoksiin.

Tilaa vaativat elinkeinoalueet
Alue on teollisuuden, varastoinnin, työpaikkojen, tilaa vaativan bio- ja kiertotaloustoiminnan tai muun vastaavan toiminnan alueita, jotka voivat mahdollisesti aiheuttaa lähialueella melu-, tärinä- tai muita ympäristöhäiriöitä. Alueen toiminnat edellyttävät hyvä liikenneyhteyksiä sekä paljon pinta-alaa rakentamiselle. Alueelle voidaan muun työpaikkarakentamisen ohella sijoittaa tuotannollisen pääkäyttötarkoituksen liittyviä myymälätiloja. Myymälätoiminnan tulee olla merkityksellään paikallista. Toimirta ei saa olla kiinteistökuusta kauppaa eikä synnyttää vähittäiskaupan suuryksikköön verrattavaa aluetta. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu olemassa olevin asemakaavoihin tai asemakaavamuutoksiin.

Uudet ja kehitettävät tilaa vaativat elinkeinoalueet
Aluetta kehitetään teollisuuden, työpaikkojen ja muiden sellaisten toimintojen alueena, jotka edellyttävät hyvä liikenneyhteyksiä, paljon pinta-alaa rakentamiselle tai aiheuttavat lähialueella mahdollisia melu-, tärinä- tai muita ympäristöhäiriöitä. Alueelle voidaan muun työpaikkarakentamisen ohella sijoittaa tuotannollisen pääkäyttötarkoituksen liittyviä myymälätiloja. Paikallisen tilaa vaativan ja keskustahakuisen vähittäiskaupan enimmäiskoko 4 000 k-m². Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen tulee perustua asemakaavoituksen.

Teollisuuden ja varastoinnin reservialue
Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavia teollisuuden ja varastoinnin reservialueita. Alue vaatii tarkempaa suunnittelua, jonka myötä alueen käyttötarkoitus ja rajaus määritellään. Uusi rakentaminen ei saa haitata alueen suunnitelmallista kehittämistä tai olemassa olevia maaseutuelinkeinoja. Rakentaminen on sovitettava huolellisesti maisemaan ja asutukseen. Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuus ja ekologiset näkökohdat. Aluetta suunniteltaessa on otettava huomioon, että yhteydet seudullisille ja valtakunnallisille pääväyliille säilyvät turvallisina ja laadukkaina.

Kehittämisalue
Valtakunnallisen liikennejärjestelmän ja elinkeinoelämän tukialue. Alue varataan valtakunnallisen liikennejärjestelmän vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfrastruktuurin sekä elinkeinoelämän kehittämisalueeksi. Toteutus edellyttää Sääntnärinmen tielinjauksen muuttamista ja eritasoliittymän tilavaraukseen huomioimista Väyläviraston suunnitteluohjeiden mukaisesti. Tarkemmassa suunnittelussa on ensisijaisesti varmistettava liikenneturvallisuuden toteutuminen kaikilla kulkumuodoilla. Alueen rooli merkittävänä liikenteen solmukohtana edellyttää selkeitä ja turvallisia ratkaisuja ajoneuvoliikenteelle, kävelylle ja pyöräilylle. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja liikennejärjestelmän kehittämistarpeet on otettava huomioon erityisesti vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran sijottamisessa. Kehittämisalueen ratkaisut määritellään tarkemmassa suunnittelussa.

Seudullisesti merkittävä virkistysalue
Merkinnällä osoitetaan virkistystoimintoja varten tarpeelliset alueet ja ulkoilureitit, joiden tulee muodostaa yhtenäisiä lenkkimäisiä verkostoja ja sujuvat yhteydet asuinalueille. Alueelle voidaan rakentaa yleistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Alueiden hoidossa tulee ottaa huomioon myös kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon erityispiirteet sekä ekologiset viheryhteydet.

Virkistyskohde
Yleiseen virkistyskäyttöön tarkoitettu kohde. Alueiden kehittäminen virkistyspalveluina tulee tapahtua alueen ominaiset kulttuuri-, luonto- ja maisema-arvot säilyttäen. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kohteiden saavutettavuuteen kävellen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta
Merkinnällä osoitetaan luonnonolosuhteiltaan vetovoimaisia, ulkoilun ja retkeilyn kannalta tärkeitä vyöhykkeitä. Alue varataan pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen sekä ulkoilun ja retkeilyyn. Metsän hoidossa on otettava huomioon alueen virkistyskäyttö ja maisema-arvot. Alueen metsänhoidossa noudatetaan metsälain säädöksiä.

Maaseutuelinkeinojen alue
Alue on varattu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden elinkeinoalueeksi ja maankäytön suunnittelussa tulee edistää niiden toimintamahdollisuuksia. Alueelle voi sijoittua haja-asutusluonteista asumista, loma-asumista sekä elinkeinotoimintaa, joka kokonsa ja ympäristövaikutustensa puolesta sopii alueelle. Lasjemmat kehityshankkeet edellyttävät tarkemman suunnitelman laatimista. Suunnitelman tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin ja siitä on tiedotettava laajemmalle kuin rajanaapureiden kuulemisella. Laajat peltoalueet tulee ensisijaisesti säilyttää avoimena, yhtenäisenä ja maatalouskäytössä. Rakentamisen sijoittelun ja laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla. Uudisrakentaminen maaseutuelinkeinojen alueella edellyttää rakentamisluupa ja siihen sisältyvien sijottimisen edellytysten tarkastelua. Uudisrakennus tulee liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemärin, jos kiinteistö sijaitsee vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Uudisrakennuksen rakennuspaikan on oltava pinta-alataan vähintään 2 000 m², jos rakennus voidaan liittää keskitettyyn vesihuolto- ja viemäriverkostoon. Muualla maaseutuelinkeinojen alueella rakennuspaikan vähimmäispinta-ala on 4 000 m².

SL **Luonnonsuojelualue**
Merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelulain mukaisesti perustetut luonnonsuojelualueet. Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotka tulee olla luonnonsuojeluviranomaisen hyväksymiä. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella on voimassa rakentamislain 53 §:n mukaiset toimenpiderajoitus, jossa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisematyölupaa. Merkintä koskee myös määräaikaisia rauhoituksuleita niin kauan kuin alueella on voimassa oleva rauhoitusoopimus. Mikäli alue perustetaan uudelleen luonnonsuojelualueeksi, merkintä on voimassa uuden perustamispäätöksen mukaisesti. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

SL-1 **Uusi luonnonsuojelualue**
Merkinnällä on osoitettu alueet, jotka on tarkoitus perustaa luonnonsuojelualueiksi. Alueet on tarkoitettu suojeltaviksi luonnonsuojelulain nojalla. Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotka tulee olla luonnonsuojeluviranomaisen hyväksymiä. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja (esimerkiksi kaivaminen, louhiminen, täyttäminen, tasoittaminen tai puiden kaataminen). Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään viiden vuoden ajan yleiskaavan voimaantulosta lukien. Mikäli aluetta ei perusteta suojelualueeksi tämän määräajan kuluessa, alueelle astuu voimaan rakentamislain 53 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Tällöin maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisematyölupaa. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

Laaja yhtenäinen metsälaue
Merkinnällä osoitetaan pääasiassa yhtenäiset, toiminoiltaan ja luonnonympäristöltään yhtenäiset metsäalueet. Alueen pääkäyttötarkoitus on metsätalous, virkistyskäyttö ja muut metsien käyttöön soveltuvat maaseutuelinkeinot. Alueen suunnittelussa tulee turvata metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta ja kehittämisedellytykset. Alueella tulee välttää maankäytöstä johtuvaa metsien häviittämistä ja pirstomista niin, ettei synny alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaista, pysyvää tai muuta merkittävää pitkäkestoista haittaa luonnon monimuotoisuudelle. Merkintä tarkentaa pääkartan maaseutuelinkeinojen alue merkintää.

EA **Ampumarata-alue**
Merkinnällä osoitetaan maakunnallinen Hirvihaaran ampumarata-alue. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksellä 53/1997 annettuja ampumaratojen aiheuttaman melun ohjearvoja.

EO **Maa-ainesten ottoalue**
Alue varataan maa-ainesten hyötykäyttöä varten. Toiminta alueella perustuu voimassa olevaan ympäristöluupaan. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat ympäristöluvan mukaiset ympäristöhäiriöt on huomioitava alueen ja sen lähiympäristön maankäyttöä suunnitettaessa. Toiminnan loputtua alueen jälkikäyttö tulee sovittaa ympäröivien alueiden maankäyttöön soveltuvaksi.

nat **Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue**
Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain tarkoittamia suojeluarvoja. Rakentaminen, maankäytön muutokset ja muut mahdolliset hankkeet ja suunnitelmat Natura-alueiden läheisyydessä tai valuma-alueilla on arvioitava luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n määrätyksen mukaisesti. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

ge-1 **Arvokas kallioalue**
Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat maa-aineslain 3§:n vastaisia. Alueella tulee ottaa huomioon maa-aineslaki 555/1981. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

ge-2 **Arvokas moreenimuodostuma**
Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat maa-aineslain 3§:n vastaisia. Alueella tulee ottaa huomioon maa-aineslaki 555/1981. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

ge-3 **Arvokas harjualue**
Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat maa-aineslain 3§:n vastaisia. Alueella tulee ottaa huomioon maa-aineslaki 555/1981. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö
Valtakunnallisesti arvokaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava taajama- tai kylälkuvallisesti arvojen ja rakennuskannan säilyminen, ja sovitettava maataloustuotannon tarpeet siten, ettei kulttuuriympäristöjen arvoja heikennetä. Tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa tulee laatia ja ottaa huomioon ajantasaiset maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnit. Suojeltuja rakennuksia ei saa purkaa (Alueidenkäyttölaki 127.1 §), eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen yleiskaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa. Alueelle sijottuvissa merkittävissä hankkeissa on kuultava museovirianomaisia ja ELY-keskusta. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

Valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde Sälinkää (Sellinge) 101220
Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös Sälinkää (Sellinge) 1000020084. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

sm **Muinaisjäännöskohde**
Alueella on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

S **Muu arkeologinen kulttuuriperintökohde**
Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet ja niiden ympäristö. Alueella sijaitsevien historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittua vain erityisestä syystä ja riittävän arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja -kartan kohdeluetteloon.

Ohjeellinen ekologinen yhteys
Merkinnällä on osoitettu paikallisesti tärkeät ekologiset yhteydet. Ekologisen yhteyden jatkuvuus ja kytkeytyminen tulee turvata. Alueen suunnittelussa ja alueelle kohdistuvissa toimenpiteissä tulee huomioida yhteyksien säilyvyys tai toteutuminen tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet. Yhteyksien sijainti, linjaus ja leveys täsmentyvät tarkemmassa suunnittelussa. Haja-asutusalueella yhteys on sijainnittaan viittevilinen.

Vesilaue
Vesilaueiden lähiympäristöjä kehitettäessä tulee huomioida vesistön ja sen rantojen ekologiset arvot ja ekosysteemipalvelut siten, että edistetään pintavesien hyvän tilan saavuttamista ja vaalitaan virkistyskäytön mahdollisuuksia.

Ohjeellinen ulkoilureitti
Tärkeimmät paikaliset ja seudulliset ulkoilureitit, jotka yhdistävät toisiinsa päävirkistysalueita kunnan sisällä. Reitin suunnittelussa on huomioitava virkistystoimintojen kehittämismahdollisuudet sekä reitin jatkuvuus, turvallisuus ja sujuvuus. Reittisuunnittelussa on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksia sekä sopeuttaa ne mahdollisimman hyvin maiseman, kulttuuriympäristön ja luonnon erityispiirteisiin. Olemassa oleva ulkoilureitti voidaan perustaa suoraan ulkoilureittitoimituksella. Uusi ulkoilureitti vaatii suunnitelman ja sen jälkeen ulkoilureittitoimituksen.

pr **Pohjavesialue**
Alue on vedenhankintakäyttöön soveltuvaa pohjavesialuetta. Alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjavesien suojelemiseen. Alueelle ei saa sijoittaa laitoksia tai toimintoja, joissa käsitellään tai varastoidaan pohjavedelle vaarallisia aineita. Alueella on kielletty pohjaveden kannalta haitallisten kemikaalien ja jätteiden laitos- tai ammattimainen käsittely ja varastointi. Rakentaminen, ojitukset ja maankaivuu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Asemakaavassa tulee tutkia mahdollisuutta sade- ja sulamisvesien johtamiseen katoilta ja muita puhtaita alueilta selkeytys- ja imeytysalueille. Asemakaavassa on annettava pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi tarpeelliset määräykset ja huomioitava vedenottamoiden suoja-alueet. Maalämpökaivot eivät ole sallittuja. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankeiden luvanvaraisuudesta. Pohjaveden muodostumisen turvamiseksi puhtaat hulevedet on imeytettävä maaperään ja suosittava läpäisevä pintoja.

mo **Moottori- tai moottoriliikennetie**

vt/kt **Valtatie/kantatie**

st/pk **Seututie/pääkatu**

yt/kk **Yhdystie/kokoojakatu**

Rautatie
Oikorata Kerava-Lahti.

Eritasoliittymä

Uusi eritasoliittymä
Liikennealuetta ympäristöönsen kehitetään Hyvinkäänten (vt25) aluevarausuunnitelman ja niihin liittyvien tieyhteystarpeiden mukaisesti. Alueelle muodostetaan sujuvat ja turvalliset kävelyn, pyöräilyn ja ulkoilun reitit sekä parannetaan seudullisen ajoneuvoliikenteen sujuvuutta.

Parannettava liittymä
Liittymä ympäristöineen parannetaan Mäntsälä-Porvoo (kt55) kehittämisselvityksen mukaisesti. Alueelle muodostetaan sujuvat ja turvalliset kävelyn, pyöräilyn ja ulkoilun reitit sekä parannetaan seudullisen ajoneuvoliikenteen sujuvuutta.

Uusi eritasoliittymä (Tuuliruusu)
Uuden eritasoliittymän tilavaraus. Valtatielle 4 esitetään tilavarauksena uutta Tuuliruusun eritasoliittymää. Tieyhteys eritasoliittymään toteutetaan Valtatien 4 ja Seututien 140 välille Lukkokosken kohdalla. Eritasoliittymän toteuttaminen muuttaa Sääntnärinten tielinjausta. Alueelle muodostetaan sujuvat ja turvalliset kävelyn, pyöräilyn ja ulkoilun reitit ja parannetaan seudullisen ajoneuvoliikenteen sujuvuutta.

Ohjeellinen tielinkeneen yhteystarve
Merkinnällä osoitetaan uusien laajojen alueiden tärkeimmät liikenneyhteydet. Yhteyksien tarkka sijainti ja tilavaraukset ratkaistaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Uusin liikenneväylän tulee rakentaa voimassa olevien ohjeistuksien mukaiset pohjavesisuojaukset.

Kävelyn ja pyöräilyn pääyhteydet
Keskeiset olemassa olevat kävely- ja pyöräily-yhteydet. Tavoitteena on reittien vahvistaminen sekä kestävien liikkumismuotojen käytön edistäminen.

Jalankulun ja pyöräilyn yhteystarve
Yhteystarpeen ensisijaisena tavoitteena on osoittaa ne yhteysvälit, joilla jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita tulisi parantaa erityisesti kaivamien, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

Rautatieasema
Asemen ja sen lähiympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä tulee ottaa huomioon auto- ja pyöräilikenteen liityntäpysäköinnin tarpeet sekä varmistaa sujuvat jalankulun ja pyöräilyn yhteydet asemalaitureille ja joukkoliikenteen vaihtopysäkeille.

Selvitettävät julkisen liikenteen pysäkit
Helsinki-Lahti moottoritien (vt 4) ja Hyvinkäänten (vt 25) varren julkisen liikenteen pysäkit. Pysäkeille johdetaan sujuvat kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen yhteydet ja väylät liityntäpysäköintiä varten. Pysäkkien paikat tarkentuvat tarkemmassa suunnittelussa.

Poistuva liittymä
Liittymä poistuu. Kantatiellä 55 Mäntsälä-Porvoo-välillä laaditun kehittämisselvityksen mukaisesti ja Seututiellä 140 Sääntnärintien tielinjauksen muuttuessa.

Voimajohto (110/400 kV)
Merkinnällä osoitetaan nykyiset 110 ja 400 kV voimajohdot. Merkintään liittyy rakentamislain 49§:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueiden käyttöä suunnitelteassa on otettava huomioon voimajohtojen suojaetäisyyksistä annetut määräykset.

Uusi voimajohto (400 kV)
Merkinnällä osoitetaan uudet 400 kV voimajohdot. Merkintään liittyy rakentamislain 49§:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueiden käyttöä suunnitelteassa on otettava huomioon voimajohtojen suojaetäisyyksistä annetut määräykset.

Maakaasun runkoputki
Viivamerkinnällä osoitetaan olemassa olevat korkeapaineiset maakaasun siirtoputket. Merkintään liittyy rakentamislain 49§:n mukainen rakentamisrajoitus. Alueiden käyttöä suunnitelteassa on otettava huomioon maakaasuputkiston suojaetäisyyksistä annetut määräykset.

Ranta-asemakaavojen ulkorajat
Merkinnällä osoitetaan voimassa olevien ranta-asemakaavojen ulkorajat.

Yleiset määräykset

Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 sisältää **kolme (3) oikeusvaikutteista yleiskaavakarttaa**. Strategisen yleiskaavan tarkempi tulkinta on esitetty kaavaselostuksessa.

Strateginen yleiskaava korvaa aikaisemmin alueelle laaditut osayleiskaavat ja toimii perustana osayleiskaavojen, asemakaavojen sekä ranta-asemakaavojen laatimiselle ja muuttamiselle, kuten myös muille alueiden käyttöä koskeville suunnitelmille ja toimenpiteille.

Maankäyttöluokitukset ilmaisevat pääasiallisen käyttötarkoituksen. Toimivan yhdyskuntarakenteen aikaansaamiseksi maankäyttö sovitetaan vierekkäisten eri kaavamääräysten alaisten alueiden välillä. Eri maankäyttömuotojen tarkemmat rajaukset ja toiminnot täsmentyvät tarkemmassa suunnittelussa.

Aluevaraukset sisältävät pääasiallisen käyttötarkoituksen lisäksi mm. alueen sisäisiä teitä, katuja, aukioita, pysäköintialueita, puistoja, lähiviikrystysalueita, jalankulun ja pyöräilyn reittejä, ulkoilu- ja virkistysreittejä sekä alueen käyttöön liittyviä yhdyskuntatekniisen huollon alueita ja tiloja.

VIRKISTYS JA LUONTO
Tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Suunnittelun yhteydessä on tarkistettava ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä viranomaispäätöksistä, inventoinneista ja rekisteristä sekä huomioitava alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.

Alueita kehitettäessä tulee huomioida vesistön ja rantojen ekologiset arvot ja ekosysteemipalvelut sien, että edistetään pintavesien hyvän tilan saavuttamista ja vaalitaan virkistyskäytön mahdollisuuksia. Viheralueita tulee säilyttää yhtenäisinä aluekokonaisuuksina ja turvata niiden väliset laadukkaat viheryhteydet. Viheralueverkoston jatkuvuus sekä sen ekologinen ja virkistyksellinen toimivuus tulee varmistaa ja kehittää saavutettavana ja yhtenäisenä verkostona.

Ekologisten yhteyksien jatkuvuus ja kehittäminen tulee turvata tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa sekä ehkäistä liikenne- ja muun rakentamisen aiheuttamaa pirstoutumista. Tarkemmassa suunnittelussa edellytetään, että liikenneverkoston vaikutukset ekologisiin verkostoihin minimoidaan ja katkoskohdat tunnistetaan sekä laaditaan suunnitelma niiden parantamiseksi. Monipuoliset ekosysteemipalvelut ja ilmastonmuutokseen varautuminen on turvattava maankäytön tarkemmassa suunnittelussa.

Natura-alueiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta on määrätty luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ssä.

KULTTUURIYMPÄRISTÖT
Valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava taajama- tai kylälkuvallisesti arvojen ja rakennuskannan säilyminen, sekä otettava huomioon maataloustuotannon tarpeet ja sovitettava toimenpiteet siten, ettei valtakunnallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden arvoja heikennetä.

Tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa tulee tarvittaessa laatia ja ottaa huomioon ajantasaiset maiseman ja rakennetun ympäristön inventoinnit. Suojeltuja rakennuksia ei saa purkaa ilman lupaa (rakentamislain 55§, 56§) eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu.

Mikäli alueen tarkemman suunnittelu tai toimenpiteiden yhteydessä suunnittelualueelle tai sen läheisyyteen sijoittuu kulttuuri- tai rakennusperinnön arvokohteita, tulee vaikutukseltaan merkittävissä hankkeissa museovirianomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Vesilaueita koskevien maankäyttömuutosten yhteydessä on arvioitava vedenalaiseen kulttuuriperintöön liittyvien selvitysten tarpeellisuus yhteistyössä museovirianomaisen kanssa.